

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/136/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4315212493
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2016:4315212493.10

Rozhodnutie

Okresný súd v Leviciach sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o P. T. W. L., A.. XX.X. XXXX z rodičov: Y. W., A.. X.X. XXXX, S. W. Š. XXX, S..Č.. Ú. X., F. XX, a L. X., A.. X.X. XXXX, W. Ž., H. X a o P. Q., A.. XX.X. XXXX, A., A.. XX.X. XXXX, Š., A.. X.X. XXXX z rodičov: Y. W., A.. X.X. XXXX, S. W. Š. XXX, S..Č.. Ú. X., F.G. XX, P. E. A., mal. deti v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, za účasti okresného prokurátora v Leviciach, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd u P. Q., A.. XX.X. XXXX, L., A.. XX.X. XXXX, A., A.. XX.X. XXXX Y. Š., A.. X.X. XXXX n a r i a d u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Štúrovo, Nám. Slobody 13.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu každému z mal. detí sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa vždy do 25. toho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Detského domova Štúrovo, Nám. Slobody 13 počnúc dňom 13.7. 2015.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu P. L. sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa vždy do 25. toho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Detského domova Štúrovo, Nám. Slobody 13 počnúc dňom 13.7. 2015.

IV. Zaostalé výživné za obdobie od 13.7. 2015 do 7.6. 2016 vo výške XXX,XX Eur pre každé dieťa je matka povinná zaplatiť v mesačných splátkach po 2,-eurá pre každé dieťa popri bežnom výživnom pod stratou výhody splátok počnúc výživným splatným v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Zaostalé výživné za obdobie od 13.7. 2015 do 7.6. 2016 vo výške 286,78 Eur pre P. L. je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 2,-eurá popri bežnom výživnom pod stratou výhody splátok počnúc výživným splatným v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Týmto dochádza k zmene rozsudku tunajšieho súdu zodňa 9.12. 2008, č.k. 10P/127/2008-36 vo výchove P.. Q..

VII. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Levice uznesením zo dňa 9.7. 2015, č.k. 10P/136/2015-11 začal ex offo konanie o nariadenie predbežného opatrenia a ústavnej starostlivosti u mal. detí na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice. Uznesením zo dňa 13.7. 2015, č.k. 10P/136/2015-13 tunajší súd mal.

deti predbežne odovzdal do starostlivosti Detského domova Štúrovo, Nám. Slobody 13. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.8. 2015.

Otec súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti J. P.. L.. Uviedol, že s matkou detí spolu žili 14 rokov a spolužitie prerušili vo februári 2015. Pokiaľ spolu žili matka sa o deti riadne nestarala, chodila za inými mužmi. V budúcnosti má záujem sa o mal. L. starať, avšak teraz sa musí podrobiť opakované operácii. V dome má zavedenú vodu, ale pokiaľ by v budúcnosti dcéra prišla k nemu, dá zapojiť aj elektrinu. Poberá len sociálne dávky. Síce do ústavného zariadenia výživné neplatí, avšak s dcérou je v kontakte a ju raz mesačne navštevuje.

Súd rozhodol v neprítomnosti matky, ktorá bola riadne a včas predvolaná. V súčasnosti sa nachádza vo VTOS a bola vypočutá cestou dožiadaného súdu. Vyjadrila súhlas s nariadením ústavnej starostlivosti.

Kolízny opatrovník navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť u mal. detí a zo strany rodičov určiť minimálne výživné. Poukázal na to, že s mal. deťmi bol v zariadení vykonaný pohovor z ktorého vyplynulo, že P.. Q. sa odmieta vrátiť do domácnosti matky. L. rodičia chýbajú, chcela by byť v rodinnom prostredí a pokiaľ by to nebolo možné, chcela by sa s rodičmi stretávať a chodiť k nim na krátkodobé pobyty. P.. A. je zatiaľ v predškolskom zariadení a P.. Š. zatiaľ nekomunikuje.

Okresný prokurátor navrhol nariadiť u mal. detí ústavnú starostlivosť a určiť zo strany rodičov výživné primerané ich možnostiam a schopnostiam. Poukázal na to, že na základe vykonaného dokazovania je zrejmé, že v súčasnosti rodičia nie sú schopní o deti zabezpečiť osobnú starostlivosť, pričom nebola zistená iná fyzická osoba, ktorej by deti mohli byť zverené do starostlivosti.

Na základe vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav:

Mal. deti pochádzajú z mimomanželského pomeru, pričom otcovstvo je uznané len v k P.. L.. Spisová dokumentácia je na ÚPSVaR Levice vedená od roku 2001, v tom čase bola mal. Veronika rozhodnutím Okresného súdu Levice, čk. 8Nc 73/01-20 zo dňa 20.12. 2002, zverená do náhradnej osobnej starostlivosti prastarej matke P. O., z dôvodu, že matka bola maloletá a nebola schopná zabezpečiť starostlivosť o mal.

Q., rozsudkom OS Levice, č.k. 10P/127/2008-34 zo dňa 9.12. 2008 bola NOS zrušená. V roku 2006 matka nadviazala známosť s L. X., A.. X.X. XXXX. Z ich vzťahu sa narodila P. L. X., A.. XX.X. XXXX. Matka si spolu s druhom vytvorili spoločnú domácnosť v Želiezovciach, časť Rozina, v rodinnom dome jej druha. V roku 2009 starostlivosť rodičov o mal. deti nebola na požadovanej úrovni, hrozilo umiestnenie mal. detí Q. Y. L. do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Rodičia sa zmobilizovali, presťahovali sa do obce Šalov, kde im obec pomohla aj finančne. Dňa 25.6.2010 matka porodila P.. A. W., otcovstvo určené nebolo. P.. A. bol po pôrode hospitalizovaný v Nitre pre ochorenie srdca, po prepustení z nemocnice bol v domácom prostredí asi 2 týždne a potom bol opäť hospitalizovaný v DFNSP Bratislava na Kožnej klinike a II. Detskej klinike pre rozsiahli soor v dutine ústnej a tumorózny útvar v oblasti pravej hornej končatiny. Dieťa bolo hospitalizované v zlom hygienickom stave. Pred prepustením maloletého z nemocnice bola matka upozornená na dodržiavanie hygieny a pravidelné udržiavanie čistoty a poriadku. Dňa 9.9.2013 matka porodila P.. Š. W., otcovstvo určené nebolo. Dňa 10.2.2014 bola ÚPSVaR Levice, pracovisko Želiezovce, doručená správa, že P.. Š. bol hospitalizovaný v akútnom ohrození života. Dieťa bolo následne prevezené do DFNSP v Bratislave a odtiaľ po stabilizácii zdravotného stavu preložený na Infekčnú kliniku FN v Nitre. Z Nitry bolo mal. dieťa opäť preložené do Levíc a následne v dobrom stave domov. Počas celej hospitalizácie rodičia o P.. Š. neprejavovali záujem. Koncom roka 2014 matka prerušila spolužitie s F. X.. V obci Šalov nadviazala novú známosť s pánom H. H. a presťahovala sa do jeho domácnosti spolu s mal. deťmi. Matka v čase spolužitia s pánom H. zabezpečovala starostlivosť o P.. L., A. Y. Š. na požadovanej úrovni, starostlivosť o mal. Veroniku nezvládala, maloletá ju nerešpektovala, nevedela zabezpečiť jej dochádzku do školy, maloletá mnohokrát prespávala mimo domova. Dňa 23.6.2015 matka spolu s mal deťmi opustila spoločnú domácnosť, ktorú mala vytvorenú s pánom H. a obnovila spolužitie s pánom X.. Matka, mal. deti L., A. Y. Š. Y. F. X. dňa 23.6.2015 boli zastihnutí na miestnej komunikácii medzi obcou Želiezovce a Želiezovce časť Rozina. Rodina išla pešo zo Šalova do Roziny (čo je vzdialenosť cca 16 km). Pán X. uviedol, že matka s mal. deťmi už nebude žiť v Šalove, nakoľko pán H. matku s mal. deťmi vyhodil z domu. Matka uviedla, že jej najstaršia T. Q. zostala u známych v Šalove, nakoľko nechcela ísť s nimi. Následne bolo vykonané šetrenie na adrese Rozina

7, kde sa rodina presťahovala. Šetrením bolo zistené, že rodina sa presťahovala do rodinného domu, kde v minulosti žili. Jedná sa o rodinný dom ktorý obývajú už dve početné rodiny. Matka spolu s pánom X. a mal. deťmi sa nasťahovali do jednej miestnosti, ktorá v minulosti slúžila ako komora. Jednalo sa o miestnosť o veľkosti asi 2 x 3 metre, v miestnosti sa nachádzala jedna posteľ a na zemi sú dva matrace viac sa do miestnosti nezmestí. Podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o deti boli nevhodné. Dom v Šalove, kde mala rodina vytvorenú spoločnú domácnosť pred prerušením spolužitia je zbúraný, a tak rodina nemala kde bývať. Podľa udania matky nemajú žiadne finančné prostriedky, nakoľko dávky, ktoré matka poberá jej zobral pán H. v čase keď ešte žili spolu. Matka nezvládala výchovu P. Q., ktorá si neplnila povinnú školskú dochádzku. Okresným súdom Levice, bol dňa 22.5.2015 vydaný Trestný rozkaz, č.k. 3T 65/2015-88, právoplatný 12.6.2015, ktorým bola matka mal. detí uznaná vinnou, že ako zákonná zástupkyňa P. Q., žiačky 6. ročníka Základnej školy s VJM v Želiezovciach, nezabezpečila v školskom roku 2014/2015 jej riadnu a pravidelnú dochádzku, pričom maloletá od 1.10.2014 do 12.2.2015 vymeškala 416 vyučovacích hodín. Matka maloletej bola odsúdená na trest odňatia slobody v trvaní osem mesiacov nepodmienečne. Matka nastúpila do výkonu trestu dňa 18.7. 2015 na základe tohto odsúdenia mala koniec trstu stanovený na 12.4. 2016, avšak bol jej premenený ďalší podmienečný trest na trest nepodmienečný, ktorý by mala vykonať do 12.7. 2016.

Ako vyplýva zo správ podaných detským domovom v Štúrove P. Q. je žiačkou (v tomto školskom roku) 8.ročníka špeciálnej základnej školy v Štúrove. Je zdravá. P. L. navštevuje tú istú základnú školu, avšak 2.ročník. Pri nástupe do zariadenia mala svrab a bola zavšivavená. V súčasnosti je zdravotne v poriadku. P. A. navštevuje predškolské zariadenie, v ktorom má problémy so správaním. Stále sa pomôčuje, inak je zdravý. P. Š. mal pri nástupe do zariadenia tiež svrab. Badať u neho nedostatky v rozvoji aktívnej reči. Z mužov mal veľký strach. Dieťa je deprimované, celkový psychomotorický vývin zaostáva z dôvodu nedostatočne stimulujúceho prostredia v ktorom žilo. Matka o deti prejavila záujem len pár dní po ich umiestnení spolu s pánom Rafaelom, následne žiaden záujem neprejavila, ani nikto z príbuzných. O P. L. prejavuje záujem jej otec.

Otec dieťaťa (P. L.) je poberateľom dávok v hmotnej núdzi vo výške 61,60 EUR. Matka vo výkone trestu v súčasnom zariadení (Sučany) nie je pracovne zaradená, pričom vyňatá z evidencie zaraditeľných do práce bola aj v ÚVTOS Nitra - Chrenová. Rodičia inú vyživovaciu povinnosť nemajú.

Podľa § 119b) odsek 3 Zákona o rodine konania o zerení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení výchovného opatrenia, o ktorých súd nerozhodol do 31. decembra 2015, sa dokončia podľa predpisu účinného do 31.12. 2015.

Podľa § 28 odsek 1 písm. a) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 odsek 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 odsek 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 odsek 4 Zákona o rodine ak súd nerozhodol podľa § 39 odsek 2 a 3 alebo podľa § 56 sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 odsek 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 55 odsek 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 odsek 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 81 odsek 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 155 odsek 3 O.s.p. výrok rozsudku o plnení v peniazoch sa môže vyjadriť aj iným nezameniteľným spôsobom než vyčíslením, najmä s odkazom na presný spôsob určenia vyplývajúci z osobitného predpisu.

Súd u mal. detí nariadil ústavnú starostlivosť, nakoľko bolo jednoznačne preukázané, že rodičia (otec o mal. Gabrielu) v súčasnosti nie sú schopní osobne sa o mal. deti starať. Matka detí sa nachádza vo výkone trestu, o mal. deti žiaden záujem neprejavuje, neinformuje sa písomne, telefonicky, ani s deťmi žiadnou inou formou kontakt neudržiava. Súd poukazuje na to, že aj pred umiestnením mal. detí do ústavného zariadenia matka opakovane zanedbávala o deti starostlivosť keď už v r. 2009 podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka hrozilo P. Q. Y. L. umiestnenie do ústavného zariadenia. Následne matka zanedbávala i starostlivosť o mladšie deti, najmä po zdravotnej stránke. V konečnom dôsledku matka prišlo o bývanie. Nedostatočné bytové podmienky samé o sebe nie sú dôvodom pre nariadenie ústavnej starostlivosti, avšak bývanie aké matka zabezpečila pred umiestnením mal. detí (jednu miestnosť o veľkosti 2x3 meter) pre päť ľudí z toho dve deti v útlom veku, nezodpovedá ani základným ľudským potrebám a ohrozovalo zdravie a priaznivý vývoj mal. detí. Pokiaľ matka po vykonaní trestu odňatia slobody bude schopná zabezpečiť mal. deťom bývanie a základné živoné podmienky, má právo podať návrh na zverenie ústavnej starostlivosti. Otec sám sa vyjadril, že v súčasnosti mu jeho zlý zdravotný stav nedovoľuje osobne sa starať o P. L.. Za daných okolností, prihliadnuc na to, že nebola

súdu známa osoba, ktorá by prejavila záujem o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej príp. pestúnskej starostlivosti, je v záujme mal. detí nariadenie ústavnej starostlivosti i keď sa jedná o najkrajnejšie riešenie, nakoľko súd má za to, že v danom prípade by uloženie výchovného opatrenia nemalo účinok. Súd apeluje na oboch rodičov, aby sa pravidelne o deti zaujímali, udržiavali s nimi kontakt a vynaložili úsilie smerujúce k prevzatíu mal. detí do svojej osobnej starostlivosti.

Zo strany rodičov určil súd výživné v súlade s § 62 odsek 3 Zákona o rodine t.j. vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Jedná sa o tzv. „minimálne výživné „, ktoré musí každý rodič platiť bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Výška takto určeného výživného od 1.7. 2015 predstavuje 27,13 eur pre jedno dieťa. Matke určil súd výživné pre všetky deti a otcovi k mal. Gabriele.

Výživné súd podľa § 77 odsek 1 Zákona o rodine určil odo dňa faktického umiestnenia detí do ústavného zariadenia, t.j. od 13.7. 2015. Matke pre každé z detí a otcovi pre P. L. vznikla na výživnom zaostalosť v celkovej výške 286,78 EUR (r. 2015 : júl 27,13 eur : 31 dní = 0,86 eur x 18 dní + 5 mesiacov x 27,13 eur + r. 2016 : 5 mesiacov x 27,13 Eur), ktorú zaostalosť sú rodičia povinní zaplatiť v mesačných splátkach po 2,- Eur (matka pre každé dieťa) popri bežnom výživnom s tým, že ak so i len jednu splátku nezaplatia načas, celý zvyšok nesplateného dlhu sa stane splatným naraz.

O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 146 odsek 1 písm. a) O.s.p., nakoľko sa jedná o konanie, ktoré môže súd začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že :

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a)
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Rozsudok v časti o výživnom je predbežne vykonateľný.